

Pismo to wychodzi codziennie oprócz niedziel i świąt uroczystych w drukarni St. Gieszkowskiego.

MIŁONA RZYMSKIE.
Jutro Placyda Męczen.

Zaliczenie na trzy miesiące Złp. 10.
miesięczne złp. 4.

MIŁONA SŁAWIAŃSKIE.
Jutro Bronisław.

Gazeta Krakowska.

OBSERWACJE METEOROLOGICZNE.

Dzień godzina	Barometr w miarze Paryskiej	stopnie ciepła podług Reaumur'a	Psychro- metr	Wiatr	Stan Atmosfery	Zjawisko napowietrzne i rozczuwagi
7	27 ^o 1 ^o 669	+ 11 ^o 0	4 ^o 31	Północny słaby	Pochmurno	
8 12	1. 633	+ 12. 0	4. 74	Zachodni słaby	„ „	Dészcz
3	1. 637	+ 13. 6	4. 68	„ „	„ „	
9	2 207	+ 9. 6	4. 26	W. Zachodni słaby	Chmury	

Cześć Urzędowa.

W dniu 7 października r. b. o godzinie 10 z rana sprzedane będą w sukienicach M. Krakowa przez publiczną licytacją, stolarszczyzna, zegar scienny, obrazy i lanszafety, a to w drodze egzekucji sądowej zajęte.

Kraków d. 23 września 1836 r.

Dziarkowski Kom. Sąd.

— Z Londynu 16 Września. —

Morning Herald donosi, że lord Palmerston był niedawno kilka razy u króla w Windsor, celem wyjednania pozwolenia na rozwiązanie parlamentu; ale nie mógł tego dokazać.

Globe powtarza, że koniecznie musi coś nastąpić, aby przynajmniej pozorne porozumienie zaszło między izbą wyższą a niższą. Izba niższa, (powiada), nie cofnie się, a wyższa niepostąpi naprzód, jeżeli rzeczy w dotychczasowym pozostaną stanie, a tym sposobem okręt stanu między obiema izbami na różne strony miotany, nie postąpiłby z miejsca. €

Courier donosi, że pan Zulueta, przez hiszpańskiej komisji skarbowej, dostarczył potrzebnych funduszów na zapłacenie pensji inwalidom z korpusu posiłkowego w Hiszpanii, oraz rannym, niemniej na udzielenie wsparcia rodzinom służących w Hiszpanii oficerów angielskich, a to za pośrednictwem kawalera Sandoval, na którego, wskutek rezygnacji przeszłego pełnomocnika hiszpańskiego, przeszła reprezentacja rządu hiszpańskiego przy dworze tutejszym. G. C. W.

— Dnia 20 Września. —

Onegdaj król Belgów naradzał się z królem angielskim względem ostatecznego załatwienia sprawy belgijsko-holenderskiej.

Dziennik *Times* organ torysów broniąc lorda Lyndhurst przeciw napaści gazety *Globe*, nazwała go najznakomitszym człowiekiem swego wieku!

Irlandzkie stowarzyszenie narodowe w Dublinie liczy kilkanaście tysięcy członków, którzy znaczne złożyli summy na popieranie sprawy irlandzkiej.

Xiążę Canino (Lucyan Bonaparte) polecił wydawcom swoich pamiętników, ażeby ogło-

ziti, iż wszystkie pod jego nazwą lecz bez podpisu wydawane, za nieprawdziwe uważa.

Między rządem angielskim a holenderskim rozpoczęto układy względem cła wchodowego na wyspie Java; skutki ztąd mogą być bardzo ważne, ile że są w stanie poróżnić te państwa handlowe co do zasad zewnętrznej polityki.

G. P. S.

— Z Paryża 16 Września. —

Jeden z tutejszých dzienników pisze: »Rozdwojenie, jakie się okazało od czasu utworzenia ministerjum z dnia 6 b. m. między polityką doktrynerską a polityką angielską, wzmagą się co raz bardziej. Lord Palmerston wezwał kilkakrotnie sprawującego interes nasz w Londynie, aby się oświadczył względem zamiarów rządu swego, dotyczących się Hiszpanii. Już za ministerjum z dnia 22 lutego, postępowanie gabinetu francuzkiego w interessach szwajcarskich, wzbudziło podjęzrenie ministerstwa angielskiego: że zaś z drugiej strony p. Thiers wspierał Hiszpanią nawet po ogłoszeniu ustawy z r. 1812, mniemano więc, iż gabinet tuilleryjski dlatego tylko uczynił niejakię przyzwolenia dyplomatyce północnej, aby przez przeszkody mógł przedsięwziąć czynną współdziałanie w Hiszpanii. Lecz zdaje się, iż od czasu usunięcia się pana Thiers, Francya chce trzymać się przeciwnego systemu względem Hiszpanii. Gazety ministeryalne angielskie obawiają się nawet, aby w razie uznania Don Karlosa przez mocarstwa północne, król Ludwik Filip nie poszedł natychmiast za tym przykładem.«

Ministerjum pana Thiers, popełniło główny błąd, z którego ministerjum pana Guizot będzie zapewne umiało korzystać. Zdaje się, iż przez na pół fałszywe, a przynajmniej nadzwyczajnie przesadzone raporta policyjne, dało się niesłychanie w błąd wprowadzić, i że pomimo operu Ludwika Filipa, stałe przy tem obstawało, aby król w czasie dni lipcowych nie odbywał przeglądu gwardji. Byłto najgorszy błąd ze wszystkich jakie popełniono od roku 1830. Słychać, że

Ludwik Filip bardzo tego żałował, iż zaraz wtedy nie przyjął podania się ministrów do dymissyi, i że niekorzystał z tój okoliczności, aby się właśnie gwardji narodowej pokazać: i kosztem ich powiększyć przychylność gwardji przez okazanie się wyższym nad wszelką bojaźń. Nie interasa hiszpańskie, ale zły humor króla z powodu tój okoliczności, jest prawdziwą przyczyną rozwiązania się byłego gabinetu. Zresztą wszystko podawnemu zostaje. Trwoga, którą wzbudziły wypadki madryckie, zaczyna powoli ustępować. Walka w Hiszpanii istnieje nie o prawo sukcesyi do tronu, ale o pomysły z wieku 15 i 18go.

Journ. des. Deb. donosi z Hiszpanii: »Jeneral Alvarez, został mianowany Jeneralnym kapitanem Starój-Kastylii, na miejscu jenerala Manso. Stronictwo rewolucyjne domaga się, aby ten ostatni za niedostateczne ściganie karlistów, był oddany pod sąd wojenny. — Brygadier Alaix, dowodzący dywizją Espartery, przesłał pod d. 2 b. m. z Villanueva, raport do ministra wojny w Madrycie, w którym donosi, że Gomez udał się takimi bezdrożami, iż ściganie go stało się bardzo trudnem a nawet niepodobnem. Przeszedłszy kilka razy za Tag i napowrót, poszedł w góry, w których ta rzeka początek swój bierze. W końcu swojego pisma dodaje, że jeżeli panujące teraz dėszece nie ustaną, będzie musiał zaprzestać ścigania z przyczyny, że wojsko którym dowodzi jest bez obówia. — Z doniesień Madryckich o bitwie pod Jadraque, pokazuje się, że jeneral Lopez dostał się w niewolę Gomeza, z znaczną liczbą oficerów swoich. — Jeneral Manso doniósł pod d. 1 września, iż oczekując na dwie kolumny wojska swego wyslanego przeciwko D. Basilio Garcia, nie mógł pospieszyć przeciw Gomezowi, miał jednak tyle czasu, że mu przeciął gošciniec aragonski i drogę do Molina prowadzącą. — Od czasu jak Garcia wrócił za Ebro, sam tylko Gomez pozostaje teraz przedmiotem ścigań ruchomych kolumn krystynistów. Sądzą, iż zrobił śmiały postęp

do Cuença dlatego, ażeby ściągnawszy w tamte strony te wszystkie kolumny, zniweczyć ich plany przez niespodziane zwrócenie się na północ, jak to przed dwoma miesiącami, z godną uwielbienia zręcznością uczynił. — Rząd madrycki czyniąc zadosyć odezwie brygadiera Alaix, posłał mu śpiesznie 7000 par trzewików, 4000 koszul, 4000 par spodni sukiennych, 1500 mundurów i 200,000 realów gotowizną.

— *Dnia 18 Września.* —

Wszystkie osoby aresztowane w końcu lipca i na dniu 5 b. m., zostały na wolność puszczone. Zdaje się, że obiecany przez gazety ministeryalne raport względem odkrytego spisku, tym sposobem nie będzie mieć miejsca.

Margrabia Miraflores, prezes izby procesów i hr. San Felice, przybyli d. 14 do Bajonny. Pierwszy udaje się do Paryża, drugi do Bagnères. P. Isturiz wylądował w Calais; ma zamiar pozostać w Paryżu. G. C. W.

— *Dnia 20 Września.* —

Nadeszły tu depesze od króla neopolitańskiego, który w bezprzykładnie krótkim czasie, bo w 108 godzinach z Tulonu wrócił do swoich państw, gdzie miały wybuchnąć niepokojności.

Słychać że zamierzona wyprawa do Konstantyny została odwołana; wojska na ten cel przeznaczone miały otrzymać przeciwne rozkazy. Sprawa hiszpańska i wewnętrzny stan Francji miały być powodem do powyższej zmiany. G. P. S.

— *Bern 9 Września.* —

Oto jest treść odpowiedzi sejmu na notę posła francuzkiego, d. 18 lipca: — »Szwajcarya skompromitowana przez wychodniów, którzy jej gościnności nadużyli, miała obowiązek żądać wypełnienia praw narodów. Wierna stosunkom swoim do państw innych, uczuła, iż koniecznie było jej potrzeba wiać zobowiązania za skazówkę swoich czynności. Tak przez kanton rządzący, jako też przez inne, z tyłą gorliwości jak skutkiem, śledzono obcych burzycieli. Postępowanie procedu-

ry prawnej i wyższych władz policyjnych porządnym szło torem i już część znaczna tych obcych wicherzycieli za granicę wydaloną została. Lecz by nareszcie postępowaniu temu przez pomoc sejmu większą nadać siłę, kanton rządzący sprawę tę sejmowi przedłożył. Sejm zatem zupełnie według form, jakich narady onegoż wymagają i według ważności wniesionej sprawy, wydał właśnie uchwałę, podług której przez połączone działanie tak sejmowych jakoteż kantonalnych władz, Szwajcarya w krótkim czasie pozbędzie się tych cudzoziemców, których obecność jej pokój wewnętrzny i stosunki z innemi państwami aż do pewnego stopnia zaburzyłyby mogła. Środek ten przyjęty został według praw narodów, których zasady uznając Szwajcarya, chce ażeby były szanowane. Wierność w wypełnianiu obowiązków stanowi istotną część honoru szwajcarskiego i w utrzymaniu go, aż do zazdrości gorliwym jest związek szwajcarski. — Zwróciwszy wreszcie uwagę na własny interes Szwajcaryi, przekonać się można, że działalność jej żadnego nie zaniedba środka do przeszkodzenia cudzoziemcom, by jej gościnności nienadużywali. Dowiodła tego, unknowne przez cudzoziemców zniweczywszy zamachy. Kanton rządzący, jako organ sposobu myślenia. łączącego stany szwajcarskie z innemi państwami, z któremi tak chętnie w dobrych sąsiednich chciałby żyć stosunkach, pośpieszył za pomocą noty z dnia 22 czerwca zawiadomić Francję o uczynionych odkryciach i rozpoczętych w tym względzie poszukiwaniach. Cała Szwajcarya zdziwiła się przeto, gdy kanton rządzący, w odpowiedzi na przyjacielskie podanie, otrzymał notę, w której ton zarzutu za ledwo złagadzonym być może przez życzliwą przyjaźń, z jaką Francja w rzeczonyj nocie wyraża się przeciw Szwajcaryi i której szczere słowa są jedyną mową, do jakich związek szwajcarski jest ze strony tego potężnego sąsiada swojego przyzwyczajonem. W odpowiedzi na doniesienie o środkach, użytych przeciw emigrantom, których plany właśnie Szwajcarya zniweczyła, w odpowiedzi

na wezwanie o pomoc do oddalenia winnych przypuszcza nota pana ambassadora, że rekojmie, jakich Europa od Szwajcaryi oczekuje, li na samych oświadczeniach ograniczać się mogą. Związek szwajcarski nie mógł się spodziewać zaiste, że Francya z uknowanych w kilku kantonach spisków, skargi przeciw niemu samemu wyprowadzi.—Francya przez organ xięcia de Montebello obwinia policyę szwajcarską o słabą organizację, przyczém wychwala swoją dzielną administracyją organizację, swoją siłę wojenną i swoje środki policyjne, któremi rozrządza. A z kądże to pochodzi, że kantony i kanton rządzący odkrywają projekta z taką we Francyi ułożone starannością, i znaczną liczbę winnych wydalwszy z kraju, poddają innych pod roztrzygnięcie sądów, podczas gdy Francya nie mogła jeszcze odkryć głównego źródła trucizny, przechowywanój w lonie swojém? — Jeśli Szwajcaryja tych cudzoziemców wydała, których zbrodnicze zamiary zdradzonemi zostały przez wpadające w oczy dokumenta, nie mogła żadną miarą podobnież z tymi postępować, których samo tylko podejrzenie dotyka. — Szwajcaryja od wieków za zaszczyt sobie poczytywała, zasługiwać na przyjaźń Francyi i posiadać onę; starała się zawsze o utrzymanie dobrego porozumienia między obu krajami. Dziś nawet jeszcze życzy sobie ażeby między obu narodami trwał tenże sam związek wzajemnyh przyjacielskich stosunków.

G. C. W.

ROZMAITOSCI.

Wiadomo zapewne czytelnikom naszym, że pan Balzac daleko głośniejszy jest w Paryżu przez swoją laskę, niż przez swoje romanse. Laska bowiem jego jest tak dalece przedmiotem wszystkich rozmów, że znana autorka pani Emilija de Girardin wydała nie dawno romans, pod napisem: »Laska pana Balzac'a « Laska ta jest arcy dziełem w swoim sposobie, machiną, kolosalnej wielkości. W górnej części mieści w sobie elegancką, batystową chusteczkę naszego romansopisarza,

a w niższych przegródkach, coraz mniejszych grzebyk do faworytów, szczoteczkę, pióro do zębów, nożyczki i tysiące innych drobnostek gotowalnianych. Do nie dawnego czasu laska ta była najkosztowniejszą w całym Paryżu, bo wartowała 1000 frank., lecz teraz najdroższą posiada hrabia V*, gdyż na galce wprawiony jest dyament wartości 6,000 frank.

P. Oleszczyński, znany rytownik, wydał dzieło: »O sztukach pięknych w Polsce.«

Waleryan Krasieński zajmował się przerebieniem romansu Bronikowskiego: *Hipolit Boratyński*, na dramt w języku angielskim, pod tytułem: *Sigismund Augustus*. Sztuka ta miała być przedstawioną w miesiącu lutym na teatrze *Coventgarden*. Lord Dugald Stewart trudnił się gorliwie rozprzedaniem biletów.

R. L.

PRZYJECHALI DO KRAKOWA.

Od dnia 2 do dnia 3 Października

Rzewuski Antoni, Politańska Emilia, Lewandowski Józef, Rewerański Stabskapitan, Breitenwald Augustyn, Loniecki J. Kanty, Hube Karol, Szawalski Adam, Kolaczkowski Wilhelm, Złowódzki Józef, z Polski; Bajer Helena, z Galicyi; Wahl C. B., Löwenfeld Adolf, z Pruss.

Wyjechali z Krakowa.

Chroniewska, Michalczewski Maxym, Nowakowski Tomasz, Elerd Karol, do Polski; Wielopolski Bolesław, Rogawska Helena, Kotowski Marcin, Kamocki Antoni, Skibiński Kazimierz, Peison Wilhelm, Jastrzębski Józef, Goczajkowska, Krasiecki Maciej, do Galicyi.

Doniesienie.

Kandydat Filozofii, który już przez kilka lat sprawował obowiązki gubernera i metra języka niemieckiego, muzyki i śpiewania przy fortepianie, ofiaruje potrzebującym swoje usługi; bliższa wiadomość w Redakcyi Gazety Krakowskiej.

(2r.)